

ABSTRAKTIT – ABSTRACTS



Nika Potinkara, Ulla Savolainen & Elo-Hanna Seljamaa

MUISTIKULTTUURIEN VÄLISSÄ. INKERINSUOMALAISSUUS NÄKEMIIN NEUVOSTOLIITTO -ELOKUVASSA JA SEN YLI-RAJAISSA VASTAANOTOSSA

Artikkelissa tarkastelemme *Näkemiin Neuvostoliitto* -elokuvaa ja sen ylirajaista vastaanottoa suhteessa Viron ja Suomen toisistaan poikkeaviin muistikulttuureihin. Tutkimme, miten inkerinsuomalaisuutta representoidaan elokuvassa ja millaisiin inkeriläisten historiaan liittyviin prosesseihin siinä viitataan. *Muistitarjouman* (*mnemonic affordance*) teoreettista käsitettä hyödyntäen analysoimme, kuinka elokuva Suomen ja Viron mediassa otettiin vastaan ja miten sen inkeriläiskuvausta julkisuudessa tulkittiin. Pohdimme myös, miten elokuvan kehystys nimenomaan inkerinsuomalaiseksi elokuvaksi vaikutti sen merkityspotentiaaleihin.

Artikkelimme kiinnittyy erityisesti kulttuurisen muistitutkimuksen piirissä hiljattain vahvistuneeseen ylirajaisen vastaanoton tutkimukseen. Esitämme, että inkerinsuomalaisuuden ylirajaisen muistin sijaan elokuvan vastaanotto heijastelee pikemminkin kansallisia muistiprosesseja, jotka mahdollistivat toisistaan poikkeavia tulkintoja ja muistamisen malleja Virossa ja Suomessa.

Avainsanat: elokuva, inkerinsuomalaiset, vastaanotto, muistikulttuuri, muistitarjouma, ylirajainen muisti

BETWEEN MEMORY CULTURES: INGRIAN FINNISHNESS IN THE FILM GOODBYE SOVIET UNION AND ITS TRANSNATIONAL RECEPTION

In this article, we explore the film *Näkemiin Neuvostoliitto / Huvasti, NSVL* (eng. *Goodbye Soviet Union*) and its transnational reception in relation to the distinct memory cultures of Estonia and Finland. We examine how the film represents Ingrian Finnishness and the processes it refers to in connection with the history of Ingrians. Furthermore, by applying the theoretical concept of *mnemonic affordance*, we analyze how the film was received within the Finnish and Estonian media and how its representations of Ingrians were interpreted. We also discuss how the explicit framing of the film as an Ingrian Finnish film influenced its meaning potentials.

The article contributes to the recently emerged interest in transnational reception analysis within cultural memory studies. We argue that, rather than reflecting a transnational memory of Ingrian Finnishness, the film's reception reflects national memory processes that produced divergent national interpretations and models of remembrance in Estonia and Finland.

Keywords: film, Ingrian Finns, reception, memory culture, mnemonic affordance, transnational memory



Tarja Rautiainen-Keskustalo

PODCAST – KUUNTELEMINEN TEKSTINJÄLKEISESSÄ AJASSA

Podcastit ovat 2020-luvulla keskeinen digitaalisen äänimediamuoto ja niiden suosio on kasvanut nopeasti myös Suomessa. Vaikka podcasteilla on jo kahdenkymmenen vuoden historia takanaan, ne eivät edelleenkään asemoidu kovin selkeästi mediatuotannon kentälle. Niitä pidetään usein lähinnä vain jakelumuotona, jonka avulla mediasisältöjä siirretään tekijöiltä vastaanottajille, kuulijoille. Tämä ajattelutapa jättää helposti huomiotta äänen teoreettisemman tarkastelun, mikä vahvistaa käsitystä äänimediasta pelkästään siirron välineenä.

Artikkelissa analysoidaan saksalaisesta mediateoriasta peräisin olevan kulttuuritekniikat-käsitteen avulla, miten podcastien syntyhistoriaan kytkeytyy erilaisia ääneen liittyviä käsityksiä, käytäntöjä ja teknologioita. Historiallisen tarkastelun lisäksi artikkelissa pohditaan kuuntelemista kehollisena käytänteenä 2020-luvun teknologiavälitteisessä arjessa.

Artikkelin tavoitteena on löytää vastauksia siihen, miksi ja miten ääni on asettunut yhä selvemmin (kirjoitetun) tekstin rinnalle somealustojen ja suosittelualgoritmien ajassa. Tarkastelu nostaa esiin kysymyksiä äänen suhteesta muihin aisteihin ja mediuumeihin, ennen kaikkea näkemiseen ja tekstiin. Vastakkainasettelun sijaan digitaaliseen ääneen liittyvien teknologioiden tarkastelu johtaa pohtimaan kehollisia aistikäytäntöjä moniulotteisemmin, ennen kaikkea sitä, onko kuunnellusta äänestä tulossa aiempaa kehopoliittisempi ja siten materiaalisempi väline

tekstiin ja tekstuaalisuuteen kohdistuviin murrosten ajassa.

Avainsanat: podcast, ääni, aistit, kuunteleminen, teknologiat, kulttuuri-tekniikat, materiaalisuus, mediatutkimus

PODCAST – LISTENING IN THE POST-TEXT ERA

In the 2020s, podcasts are a crucial form of digital audio media, and their popularity has increased also in Finland. Despite their twenty-year history, podcasts do not have a solid position in the field of media production. They are often considered only a (technical) distribution format, which transfers the contents from creators to listeners. This way of thinking easily ignores a more theoretical consideration of sound, which, in turn, reinforces the perception of sound media as merely a means of transmission.

Building on the concept of cultural techniques from German media theory, this article examines the historical evolution of sound-related concepts, practices, and technologies, and their connection to the rise of podcasting. In addition to this historical review, the article also explores the act of listening as a bodily practice in the technology-driven everyday life of the 2020s.

The article aims to debate why and how sound is gaining prominence alongside (written) text in the time of social platforms and recommendation algorithms. The investigation raises questions about the relationship of sound to other senses and mediums, above all to visuality and text. Instead of confrontation, examining technologies related to digital sound leads to a more multidimensional consideration of bodily sensory practices, above all, whether listening is becoming a more body-political and, thus, a more material means when digital technologies challenge text as a communicative medium.

Keywords: podcast, sound, senses, listening, technologies, cultural techniques, materiality, media studies



Karoliina Maanmieli & Matias Hämäläinen

ELOKUVAA APATIAA VASTAAN. ETNOGRAFINEN TUTKIMUS KIRJALLISUUSTERAPIAN MENETELMIÄ HYÖDYNTÄVÄSTÄ NUORTEN ELOKUVAHANKKEESTA

Tässä etnografista osallistuvaa tapaututkimusta käsittelevässä artikkelissa kuvaamme vuosina 2023–2024 toteutettua Mielelön muuvi -hanketta. Kyseessä oli kirjallisuusterapian menetelmiä käyttävä nuorilähtöinen elokuvaprojekti, jonka tuloksena syntyi *Terapian tarpeessa* -lyhytelokuva. Hankkeessa nuoret aikuiset, vapaaehtoiset näyttelijät, kaksi kuvaajaa sekä kaksi ryhmänohjaajaa toteuttivat yhdessä lyhytelokuvan.

Suomessa on 2000-luvun alusta lähtien toteutettu lukuisia taidelähtöisiä menetelmiä hyödyntäviä hankkeita ja tutkimuksia, joista muutamat keskittyvät elokuvakasvatukseen ja muuhun elokuvaa hyödyntävään toimintaan. Näissä tutkimuksissa toistuva tulos on se, että toiminta on vaikuttanut nuoriin positiivisesti ja parantanut nuorten osallisuuden, toimijuuden ja hyvinvoinnin kokemusta. Tutkimusraporteissa ei kuitenkaan useinkaan kuvata toimintaa käytännössä – ongelmia ja niiden ratkaisuja, prosessin käännekohtia tai koettuja onnistumisia ja epäonnistumisia. Siksi pyrimme tässä artikkelissa tarjoamaan lukijalle konkreettisen kuvauksen siitä, mitä hankkeessa teimme, ja antamaan näin eväitä vastaavanlaisen toiminnan suunnitteluun ja järjestämiseen niin nuorille itselleen kuin nuorten kanssa työskenteleville ammattilaisillekin.

Tutkimus pohjautuu projektin aikana tuotettuun monipuoliseen etnografiseen aineistoon kuten haastatteluihin ja valokuviiin. Selvitimme, miten hankkeen osallistajat merkityksellistivät elokuvatyöskentelyä ja omaa osallisuuttaan siinä sekä miten kirjallisuusterapian menetelmiä hyödyntävä nuorilähtöinen elokuvatyöskentely voi edistää ryhmäyötaitojen ja itsetuntemuksen kehittymistä. Pohdimme myös, minkälaisia asioita nuorilähtöisessä elokuvatyöskentelyssä on hyvä huomioida prosessin eri vaiheissa, ja minkälaisia mahdollisia haasteita työskentelyyn voi liittyä.

Tutkimus vahvistaa aiemmassa kotimaisessa ja kansainvälisessä tutkimuksessa saatua tulosta, että taidelähtöiset menetelmät vahvistavat nuoren toimijuuden ja osallisuuden kokemusta. Kirjallisuusterapeuttiset menetelmät todettiin toimivaksi keinoksi ryhmäytymiseen ja omien elämäkokemusten yhdistämiseen ja etäännyttämiseen yhtenäiseksi tarinaksi. Jatkossa elokuvatyöskentelyä hyödyntävissä hankkeissa on syytä kiinnittää huomiota kuvaus- ja editointiresurssien ja riittävän joustavaan aikatauluun niin, että kaikilla osallistujilla on mahdollisuus harjoitella esimerkiksi kuvaamisen, äänittämisen ja editoinnin taitoja omien voimavarojensa mukaisesti.

Avainsanat: kirjallisuusterapia, taidelähtöiset menetelmät, elokuvakasvatus, etnografinen tutkimus

FILM AGAINST APATHY: AN ETHNOGRAPHIC STUDY OF A YOUTH FILM PROJECT UTILIZING BIBLIOTHERAPY METHODS

In this article focusing on an ethnographic participatory case study, we describe the Mielelön muuvi -project, conducted in 2023–2024. This project was a youth-driven film project utilizing methods from bibliotherapy, resulting in the *Terapian tarpeessa* short film. The project brought together young adults, volunteer actors, two cinematographers, and two group facilitators who collectively produced a short film.

Since the early 2000s, numerous projects and studies utilizing art-based methods have been carried out in Finland, some of which focus on film education. A recurring finding in these studies is that such activities have positively impacted young people, enhancing their sense of participation, agency, and well-being. However, research reports often lack practical descriptions of the activities, such as challenges and solutions. Therefore, in this article, we aim to provide readers with a concrete description of what we did in the project, offering insights for planning and organizing similar activities both for young people and professionals working with them.

The research is based on a diverse ethnographic dataset produced during the project, including interviews and

photographs. We investigated how the participants of the project ascribed meaning to the filmmaking process and their involvement in it, as well as how youth-driven filmmaking, utilizing bibliotherapeutic methods, can foster the development of teamwork skills and self-awareness. We also reflect on the aspects that should be considered during different stages of the process.

This research reinforces findings from previous national and international studies, indicating that art-based methods strengthen young people's sense of agency and participation. Bibliotherapeutic methods were found to be an effective tool for group cohesion and for integrating and distancing personal life experiences into a unified narrative. In future projects utilizing filmmaking, attention should be given to filming and editing resources and to ensuring a flexible enough schedule so that all participants could practice skills such as filming, recording, and editing.

Keywords: bibliotherapy, art-based methods, film education, ethnographic research